

end der er unge Mænd fra Kjøbstæderne, der søge til Landbrugsskolerne, saa at der var langt mere Anledning til at sige, at Landet skulde have Indseende med de tekniske Skoler, end at den Sag, der her er Tale om, skulde ligge i Kjøbstædernes Hænder. Jeg vil bede ærede Medlemmer om at tænke over, om der ikke kunde være Anledning til at sige, at naar der med Hensyn til de 25,000 Kr., der bevilges til de tekniske Skoler for at sikre unge Mænd haade fra Landet og fra Kjøbstæderne Friplads eller moderat Betaling, overlades til Kjøbstæderne at bestemme, hvorledes disse Penge skulde anvendes, om man saa ikke burde lade Landet være om at anvende de Beløb, der bevilges til Friplads eller til Plads for nedsat Betaling ved Landbrugsskolerne. Der er et andet Moment, som allerede er berørt af en æret Taler, nemlig at Skoleraadene ere en kommunal Institution, som Intet har med Indenrigsministeriet at gøre. Skoleraadene ere oprettede ved en kultusministeriel Lov; i ethvert Anliggende, hvori de skulle henvende sig til Ministeriet, er det Kultusministeriet, de henvende sig til, og deres Cirkulærer faae de fra Kultusministeriet. Ganske vist er der for Diebliffet et Slags Bindemiddel mellem dem og Indenrigsministeren, idet Amtmændene ere Formænd for dem, men det er ikke Tilfældet ifølge Loven. Ifølge den vælge de selv deres Formænd og staa altsaa ikke i Forhold til Indenrigsministeriet, men til Kultusministeriet. Nu vilde det dog være eiendommeligt og løerligt, naar det kom til at hedde, at disse Beløb fordeles til Amtene af Indenrigsministeren, men den videre Fordeling af de Beløb, som ere fordelte af Indenrigsministeren, skulde foretages af et Raad, som alene staa i Forbindelse med og forterer under Kultusministeriet. Jeg tror, at det er en saa underlig Dobbeltthed, og at det vil bevirke en saa vanskelig Forretningsførelse, at der er al Grund til at sige, at denne Lov om Landbrugsskoler bør staa aldeles under Indenrigsministeriet, og derfor maa man ogsaa lade Amtsraadene, som have Forbindelse med Indenrigsministeren og ikke med Kultusministeren, have med den Ting at gjøre. Der er ogsaa berørt før og ogsaa ved 2den Behandling et Moment, som vi skulle se paa. Vi ere haade berettigede og forpligtede til at se paa de faktiske Forhold, saaledes som de ere. Lad os gaa ud fra, at Loven foreskriver, at det skal være saaledes eller saaledes, og saa vandrer man efter en bestemt afstuitten Bane ligesom Himmellegemerne. Vi vide jo, at der er Noget, der hedder Modstand og Gnidningsmod-

stand og Tiltrækning og Frastødning, og andre Momenter kunne gribe ind i en Lov, saaledes Politiken i de kommunale Hverv, og det kan ikke undgaas, at almindelige Spørgsmaal faae denne Afgjørelse efter Politik. Naar der er Tale om at vælge Medlemmer af Amtsråd og Skoleråd, er der sikkert ikke mange Medlemmer i denne Sag, der betragte Amtsrådene som en billig, naturlig og retfærdig Repræsentation for Beboerne i Amtsråds Kredsen. Ganske vist ere i det Mindste de Fleste sikkert enige om, at det i Grunden er en Skam for det danske Folk, at vi ikke ere naaede ud over den Repræsentation, vi fik i 1855. Jeg betragter Ordningen af 1855 som et Kompromis, som Alle dengang vare enige om kun var et rent foreløbigt Skridt for dog at komme lidt frem ad Veien, men der var ganske vist ikke en Gæste, som dengang tænkte paa, at man skulde blive staaende derved i 35 Aar. Dertil kommer, at en Del af Amtsrådet besættes jo af det store Hartkorn, saa at der i det er to Sider, som staa overfor hinanden, nemlig Repræsentanter for de almindelige Beboere i Amtet og Repræsentanter for det store Hartkorn, og vi vide jo Alle, at i alle Amtsrådene paa enkelte nær staa de to politiske Sider overfor hinanden, saa at der er Balance i Amtsrådene, og der kan ikke gennemføres Ting, der have særlig politisk Bestaaenhed; der er ingen politisk Retning, der kan gennemføre Noget, hvorved den kan gjøre Uret overfor den anden Side i Amtsrådet, hvor de staa overfor hinanden med Hensyn til alle Sagers Afgjørelse. Afgjørelsen maa ske efter det gamle Ord, at man ikke kan faae et Uble uden at give en Pære igjen, eller, som man ogsaa kan sige: Slaar du min Føde, slaar jeg din Føde. Derved holde de to Sider hinanden i Balance; Vægtskaalen staa lige, naar der skal afstemmes. Ganske anderledes er det ved Skoleraadene; der lægge Kjøbstæderne i Forveien et Par Lodder i Vægtskaalen, og vi vide, at der kan altid fra den Side, hvor det store Hartkorn tynger, lægges et stort Lod i Vægtskaalen. Der staa Vægtskaalen altsaa ikke lige; den slaar i Forveien ud til den Side, hvor det store Hartkorn staa, og saasnart de politiske Vølger gaa høit, eller der foreligger et særlig politisk Spørgsmaal, vide vi i Forveien, at i Skolerådet er Sagen afgjort til den ene Side i politisk Henseende. Jeg vil derfor anbefale, at Vindringsforslaget om, at Amtsråds skoleraadene erstattes af Amtsrådene, vedtages, haade fordi jeg synes, at det er saa naturligt, billigt og rimeligt, at denne Sag, hvorledes man end ordner sig, og hvilke